

Protokoll

Leidandmed	EAA.2529.1.3
Kaader	57,58,59,60
Daatum	07.05.1898
Protokolli number	4
Protokolli teema	2. Varalised tehingud; 7. Maade ja hoonete rentimine, mõõtmine ja pärandamine. Ehitamine. Suhted mõisa ja kroonuga.
Märkused	

1898 aasta Mai kuu 7 päeval ilmusid Wäetsa walla kohtusse Kirna walla liige Jüri Mihkle p. Kandelin ja Wastsemõisa walla liige Tõnis Jaani p. Arm, mõlemad kohtule isilikult tuntud, ja palusid kohut aktiraamatusse üleswõtta endi suusõnalist mahategu, mis järgmine on:

1898 a. Mai kuu 7 päeval tegiwad koha omanik Jüri Kandelin ja Tõnis Arm eneste wahel järgmise rendikontrahi kahe aasta peale, 23 Aprillist 1898 a. kunni 23 Aprillini 1900 a.

§ 1.

Rendiandja Jüri Kandelin annab rendiwõtjale Tõnis Arm'ile pruukimiseks Kirna mõisa järel olewa "Naabrimäe" talukoha, mille seisukord ja rajad rendiwõtjale teada on.

§ 2.

Talukoha eest maksab rendiwõtja iga aasta sada kakskümmend /120/ rubla kahel tähtajal ette, nimelt 1 Märtsil 60 rbl ja 1 Septembril 60 rubla.

§ 3.

Rendiwõtja on kohustatud niimitu süllda postimaanteed, Kiriku ja Külateesi parandama ja talwel teed lumest rookima, kui "Naabrimäe" koha peale wallawalitsuse jaotamist mööda on arwatud.. Rendiwõtja wastutab ise asjakohaliste wõimuste ees nende teede korraspidamise eest.

§ 4.

Põllumaa pruukimise juures pannakse tähele, et

- 1) rendiwõtja peab põllud 6 jäos pidama
- 2) rukki all peab olema 1/6 põllust
- 3) linu wõib rentnik 1/6 põllust külwata

4) uusi maid ei wõi rentnik mitte omal wolil ilma kohaomaniku lubata üles teha.

§ 5.

Rendiwõtja kohus on koha piiri märgid ja rajad korral pidada, niisama ka koha peal olevad ehitused ja ajad, ka maad uuest wõsandikust puhastama ja hooned parandada. Puid ega hagu ei tohi rendiwõtja ilma rendiandja lubata raiuda ja wastutab selle ette, et mets koha piirides terve ja rikkumata on. Parandamiseks materjali, peale katuse õlgede, annab rendiandja omalt poolt, aga rendiwõtja peab seda raiuma ja juure widama.

§ 6.

Ilma rendiandja lubata ei ole rendiwõtjal õigust heinu, õlga, looma toidu rohkem ega sõnnikut ära wõerandada, nii sama ka koha pealt, niihästi rendi ajal, kui ka koha mahajätmisel, wilja ega teisi puid ja põesaid maha raiuda ja ära widada, ka siis mitte, kui ta neid ise on istutanud. Rendiwõtjal ei ole ka õigust rendiandjat keelata rohueda istutamast wilja ja ilupuid, marja põesaid n.n.e.

§ 7.

Ahjukütti muretseb rendiwõtja ise.

§ 8.

Kahjud, mis rentnikul rahe, weetõusu, tule ehk teise õnnetuse läbi sünniwad, kannab rendiwõtja ise.

§ 9.

Rendiandjal on õigus igal ajal koha olekut järele waadata, et enesele selgeks teha, mis olekus kohta ülespeetakse.

§ 10.

Rendiandja saab rendiwõtja käest ilma maksuta elamiseks tagumise kambri, niisama on tal õigus aitas oma kraami pidada ja tarwilisel korral annab rendiwõtja talle prii karjasmaa. Ajamaaks saab kohaomanik üle $\frac{1}{2}$ postiwaha ja selle maa rammutamiseks maksuta sõnniku.

§ 11.

Koha äraandmise juures pannakse järgmisi tingimisi tähele:

a) Kõik ehitused peawad ära antud saama sellsamal arwul ja olekul, nagu nad koha wastuwõtmise ajal oliwad.

b) Taliwilja põld peab külitud olema, aga kõik sell aastal mil koht ära antakse, ülesküntud olema /s.o. sügisesed künnid/

d) Koha heinamaad peawad uuest wõsandikust puhastud olema

e) Sõnniku, mis mitte põllu peale ei ole weetud, põllu põhk, õled ja heinad, mis järele jäenud, jätab endine rentiwõtja kohale, ilma mingisuguse maksuta rendiandja poolt.

f) Kruus peab tee peale walmis weetud olema.

§ 12.

Rendiwõtja waatab rohuaja korraspidamise järele ja wastutab selle eest, et seal puud ja põesad alles ja terwed on.

§ 13.

Rendiwõtja wõtab tema peale kõik maksud maksa, mis praegu selle koha peal on ehk weel edaspidi seadust mööda peale pandud saawad, nagu: kiriku, kooli, postimaksud ja muud niisugused maksud.

§ 14.

Kui rendiandja peaks tahtma enne rendiaja lõppu seda kohta ära müia siis jääb rendiwõtjal eesõigus seda osta, aga kui ta ei peaks jõudma kõiki neidtingmsi täita, mis üks teine ostja täita lubab, siis saab rendikontraht murtud ja wana rendiwõtja ei wõi midagi eesõigust ja kahjutasumist nõuda, waid peab uue peremehele 1 Weebruari pool ruumi elu, kui ka muu hoonetest ja Jüri päewal täis ruumi andma.

§ 15.

Rendi kontrahi üles ütlemine sünnib Jaakobi päewal /s.o. 25 Juulil/

Kui weel midagi peaks olema, mis käesolewas kontrahis nimetud ei ole, siis õiendawad seda rendiandja ja rendiwõtja kohalise talurahwa seaduse järele.

§ 16.

Kui peale käesolewa rendikontrahi aja lõppu rendiwõtja soowib, wõib ta seda kohta uuesti rentida uue tähtaja peale, mis mitte lühem ei tohi olla, kui üks aasta, eesseiswa tingimiste põhjustel, ilma et rendiandja temale rendimaksu wõib lisada ehk tingimisi muuta.

J. Kandelin /allkiri/

Tõnis Arm /allkiri/

See mahategemine sai pärast aktiraamatusse kirjutamist pooltele ette loetud ja nende poolt allakirjutud.

Kohtu Eesistuja A. Ehrenwerth /allkiri/

Kohtumehed

A. Nipper /allkiri/ J. Kurman /allkiri/

Kirjutaja K. Pommer /allkiri/